

דוח ביקורת זכויות

עובדי שמירה, אבטחה, ניקיון והסעדה

המועסקים במשרדי הממשלה

לשנת 2023

תוכן עניינים

1. הגדרות.....3
2. רקע.....4
3. פעילות החשב הכללי לאכיפת זכויות העובדים.....5
4. נתונים כלליים.....8
5. ניתוח מגמות השוואתי – ביקורות זכויות עובדים לשנים 2021-2022 ו-2023.....9
6. ציוני ביקורת זכויות עובדים לשנת 2023.....10

1. הגדרות

- 1.1. **חטיבת הביקורת** - חטיבת הביקורת באגף החשב הכללי במשרד האוצר.
- 1.2. **חטיבת שכר וגמלאות** - חטיבת שכר וגמלאות באגף החשב הכללי במשרד האוצר.
- 1.3. **חוק להגברת האכיפה** - חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, תשע"ב-2011.
- 1.4. **ספק שירותים** – קבלן שירותים המספק למשרד ממשלתי או ליחידת סמך שירותי שמירה, אבטחה, ניקיון או הסעדה.
- 1.5. **מזמיני השירותים** – משרדי הממשלה ויחידות הסמך אשר מקבלים שירות, באופן ישיר, וכן קריות ממשלה המקבלות שירות, באופן עקיף, מספקי שירותים בתחומי השמירה, האבטחה, הניקיון וההסעדה.
- 1.6. **ביקורת זכויות עובדים** – ביקורת הנערכת בהנחיית מערך ביקורת עובדי קבלן בחטיבת הביקורת ובהתאם לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, תשע"ב 2011. מטרת הביקורת הינה לבדוק האם עובדי ספקי השירותים מקבלים את מלוא זכויותיהם, כפי שאלו מעוגנות בחוק, בצווי הרחבה, בהסכמים קיבוציים ובהוראות מחייבות אחרות. הביקורת נערכה ביחס לתקופת שכר של שנת 2023.
- 1.7. **מערך ביקורת מרכזי** - מערך ביקורת המופעל על ידי מערך ביקורת עובדי קבלן בחטיבת הביקורת ופועל באמצעות שמונה משרדי רואי חשבון מבקרים, המשמשים כבודקי שכר ועורכים ביקורת זכויות עובדים לכל ספק שירותים על כלל התקשרויותיו עם משרדי הממשלה ויחידות הסמך, באופן רוחבי.
- 1.8. **ציון מבדק** - ציון לספק שירותים, הניתן על ידי מערך הביקורת המרכזי, על סמך דוחות ביקורת שנערכו על ידי בודקי שכר, בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראת תכ"ם 5.1.4 שעניינה "מערך מרכזי לביקורת על זכויות עובדים המועסקים על ידי קבלני שירותים בתחומי השמירה, האבטחה, הניקיון וההסעדה" (להלן: "הוראה 5.1.4").

2. רקע

בחודש דצמבר 2012, חתמו שר האוצר ויו"ר הסתדרות העובדים על הסכם קיבוצי במטרה להביא לשיפור שכרם ותנאי העסקתם של עובדים בתחומי השמירה, האבטחה והניקיון המועסקים על ידי ספקי שירותים במשרדי הממשלה. הסכם זה, הסדיר מגוון זכויות סוציאליות, שיפר את תנאי השכר ונתן ביטוי למחויבות הממשלה להביא לשיפור משמעותי במצבם של עובדים אלו.

במקביל לחתימת ההסכם, הוקם בשנת 2012 בחטיבת הביקורת שבאגף החשב הכללי, מערך ביקורת מרכזי (להלן: "**המערך**") שתפקידו לבקר את ההתקשרויות השירות של משרדי הממשלה עם ספקי שירותים בתחומי השמירה, האבטחה, הניקיון וההסעדה. המערך הוקם במטרה לערוך ביקורות לשמירת זכויותיהם של עובדי ספקי השירותים, בהתאם לדיני העבודה ולהוראות התכ"ס, על מנת לאתר ליקויים ככל שאלה קיימים, להוביל לתיקונם המהיר ולמניעת הישנותם.

המערך מבצע את הביקורת בהתאם לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011. החוק מטיל, במקרים מסוימים, אחריות מנהלית, אזרחית או פלילית על מזמיני השירות, לעניין אכיפת זכויות עובדי ספקי השירותים המועסקים בחצרותיהם. החוק להגברת האכיפה קובע כי ביצוע ביקורת תקופתית שתערך לגבי לפחות 10% ממספר העובדים המועסקים בכל התקשרות, תהווה הגנה טובה למזמין השירות מפני אחריות אזרחית או פלילית, בהתקיים שאר הנסיבות האמורות בו. במסגרת הביקורת לשנת 2023 נדגמו 2,672 עובדים המהווים כ-13.19% מכלל העובדים המועסקים בהתקשרויות כלל מזמיני השירותים (להלן: "**המדגם**").

הביקורות מבוצעות על פי תכנית ביקורת אחידה במטרה להבטיח אחידות ושוויוניות בבדיקה של ספקי השירותים. שלבי הביקורת כוללים בין היתר: עריכת הביקורת, תגובת המבוקר, תיקון הליקויים והשבת כספים לעובדים על ידי המבוקר. ככל שהמבוקר אינו מתקן את הליקויים או שאינו משיב את הכספים לעובדים, מועברת הודעה למזמין השירות הרלוונטי שיפעל בהתאם לחוק להגברת האכיפה ובהתאם להסכם ההתקשרות. בסוף הליך הביקורת, בנסיבות הרלוונטיות, ספקי השירותים נדרשים להצהיר על יישום תיקון הליקויים שנמצאו בביקורת ביחס לכלל עובדיהם אצל מזמיני השירותים וביחס לתקופת הביקורת. הצהרת ההנהלה ניתנת בנוסח דו"ח מיוחד של רואה חשבון ומבוקרת במסגרת הביקורת בשנה העוקבת. כתוצאה מהגשת הצהרות אלה ומבדיקתן, מוחזרים לכלל עובדים סכומים נוספים מעבר לסכומים שהוחזרו לעובדי המדגם.

בסוף התהליך ניתן לכל ספק שירותים ציון, על פי נוסחה המשקללת את רמת הציות, חזרה על ליקויים, מהירות תיקון הליקויים, אמינות הצהרת ההנהלה, כימות הליקויים הכספיים ומידת שיתוף הפעולה עם הביקורת (להלן: "**ציון המבדק**"). אופן קביעת הציון ורכיביו מפורטים בנספח ג' להוראת תכ"ס 5.1.4 בנושא "[מערכת מרכזי לביקורת על זכויות עובדים המועסקים על ידי קבלני שירותים](#)" (להלן: "**הוראה 5.1.4**").

בדוח זה יוצגו תוצאות ביקורת זכויות עובדים לשנת 2023.

3. פעילות החשב הכללי לאכיפת זכויות העובדים

3.1. משקל ציון המבדק במכרזי הממשלה

בהתאם להוראת תכ"ם 8.2.1 שעניינה "[הגנה על זכויות עובדים המועסקים על ידי קבלני שירותים בתחומי השמירה, האבטחה והניקיון](#)" (להלן: "[הוראה 8.2.1](#)") ציון המבדק מהווה **40%** מאמות המידה לבחירת הצעה במכרזים הממשלתיים בתחומים הרלוונטיים, ולאור המשקל המשמעותי שניתן לו, הרי שיש בו להוות תמריץ משמעותי לשמירה על דיני העבודה על ידי ספקי השירותים. כמו כן, במסגרת השיקולים להארכת התקשרות מתוקף אופציה קיימת, יובא בחשבון על ידי ועדת מכרזים, בין היתר, ציון המבדק הסופי, אשר ניתן לספק השירותים.

3.2. ציון סף להתמודדות במכרזים

בהתאם לתקנות חוק חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, לפיו ספק שירותים בתחומי שמירה, אבטחה, ניקיון או הסעדה, אשר קיבל ציון מבדק נמוך בשל הפרת זכויות עובדים בתחומים אלו, כפי שייקבע בתקנות, לא יוכל להגיש הצעות במכרזים שמפרסמת הממשלה בתחומים אלו לתקופה שתיקבע בתקנות. בהתאם לאמור בהוראת תכ"ם 5.1.4, עבור קבלן שירותים שציונו החדש לא התפרסם במסגרת דוח הביקורת (בשל בקשה לצו ביניים שהוגשה במסגרת ההליך המנוהל בערכאות משפטיות או שהקבלן לא נתן שירותים בשנה בגינה בוצעה הביקורת), יחולו הנחיות באשר לציון איתו הקבלן ייגש למכרזים בתקופה שעד למועד פג תוקפו של הסעד הזמני, ובכלל זה הארכת תוקפו של הציון הקודם עד שנתיים ממועד פרסומו.

3.3. חילוט ערבויות

הוראה 8.2.1 קובעת כי ככל שספק השירותים יפר את חובותיו לפי דיני העבודה המפורטים בתוספת השלישית בחוק להגברת האכיפה וכן לא יפעל לתיקון, הגורם האחראי אצל מזמין השירות יפעל לסיום ההתקשרות ולחילוט הערובה שנתן הספק, בהתאם לנסיבות המקרה ולהסכם ההתקשרות.

3.4. מוקד טלפוני

חטיבת הביקורת מפעילה מוקד טלפוני שמספרו 074-7122371 המוקד מספק מענה לעובדי ספקי שירותים אשר סבורים כי נפגעו זכויותיהם על ידי מעסיקים הישיר הפניות מתועדות ומועברות לבדיקתם של בודקי שכר במערך הביקורת המרכזי. בודקי השכר עורכים דוח ביקורת אשר ממצאיו מועברים לטיפול מזמין השירות הרלוונטי מול ספק השירותים.

3.5. תיבת תלונות משרדית

הוראה 8.2.1 קובעת כי לצורך מסירת הודעה על פגיעה בזכויות עובדים, הסמנכ"ל הבכיר למינהל ומשאבי אנוש בכל משרד ממשלתי, יתקין במקום בולט וגלוי תיבה לקבלת תלונות מאת עובדי ספקי השירותים. הפניות מטופלות בדומה לאמור בסעיף 3.4 לעיל.

חטיבת הביקורת פועלת לתיקון הוראת תכ"ם 8.2.1, הכולל תיקון הנוסח המותקן על גבי תיבת התלונות במשרדי הממשלה ויחידות הסמך, כך שעודכנו דרכי ההתקשרות למסירת הודעה על פגיעה בזכויות עובדים.

3.6. תיבת פניות אנונימיות באתר משרד האוצר

חטיבת הביקורת מפעילה תיבת פניות אנונימיות באתר משרד האוצר בקישור שלהלן -

[טופס תלונה בנושא זכויות עובדי קבלן \(govforms.gov.il\)](https://govforms.gov.il). הפניות מטופלות בדומה לאמור בסעיף 3.4 לעיל.

3.7. הפצת מודעות לעידוד פניות עובדים

משרדי הממשלה ויחידות הסמך הונחו לתלות, על גבי לוח המודעות בכניסה למשרד וכן לצד תיבת התלונות המשרדית, מודעות המסבירות לעובדים באילו דרכים באפשרותם לפנות בנוגע לפגיעה בזכויותיהם.

בנוסף, נשלח על ידי חטיבת הביקורת דף מידע לכלל הגורמים הרלוונטיים וביניהם חשבי המשרדים בו צוינו פרטים להגשת תלונות עובדים; טופס תלונה אנונימי, מספר טלפון ודואר אלקטרוני לתלונות עובדים.

3.8. הקמת מערכת לניהול הביקורות – מערכת בז"ק

במטרה לייעל ולשפר את תהליכי הביקורת, לצורך הנגשת החומרים והדוחות והגברת השקיפות מול הקבלנים, מערך הביקורת החל לנהל את סבב הביקורת לשנת 2023 באמצעות מערכת בז"ק – בדיקת זכויות עובדי קבלן (להלן – מערכת בז"ק), מערכת ממוחשבת שהוקמה לטובת ניהול הביקורות וכאמצעי תקשורת מול הקבלנים ומשרדי ר"ח המבקרים.

3.9 סימולטורים לחישוב אומדן עלות העסקה של עובדי ניקיון, שמירה ואבטחה

בחודש מאי 2021, חטיבת שכר וגמלאות באגף החשב הכללי פרסמה סימולטורים, לחישוב אומדן עלות העסקה של עובדי ספקי השירותים בתחומי הניקיון, השמירה והאבטחה. הסימולטורים מאפשרים למשרדי הממשלה לבצע חישוב של עלות העסקה שעל המעסיק לשלם לעובדי ספקי השירותים המועסקים בחצרותיו. הסימולטורים לוקחים בחשבון את מאפייני ההעסקה הפרטניים של העובד כגון: וותק וימי עבודה בשבוע. הסימולטורים הינם כלי חדשני וחשוב שמייעל ומשפר את תהליך העבודה, לטובת הגברת השמירה והגנה על זכויות עובדי ספקי השירותים. הסימולטורים מפורסמים בהוראה 8.2.1, ובמקביל באתר האינטרנט של חטיבת שכר וגמלאות -

<https://www.gov.il/he/departments/general/cleaning-and-security-contractors>

3.10. שיתוף מנהל ההסדרה והאכיפה

הוראה 5.1.4 קובעת כי כלל דוחות הביקורת הסופיים יועברו עם סיום הביקורת לידיעת מינהל ההסדרה והאכיפה במשרד העבודה. כמו כן, במקרים בהם התקשרות מזמין השירות עם ספק השירותים הסתיימה ונמצאו בביקורת הפרות, אשר ספק השירותים לא פעל לתיקון, ממצאי הביקורת יועברו לטיפול מינהל ההסדרה והאכיפה בכל האמצעים העומדים לרשותו.

4. נתונים כלליים

4.1. ביקורת זכויות עובדים לשנת 2023

בשנת 2023 בוקרו 386 התקשרויות עם 83 ספקי שירותים בתחומי השמירה והאבטחה, הניקיון וההסעדה, במסגרתן הועסקו על ידי ספקי השירותים 20,253 עובדים, על פי הפילוח שלהלן:

- בענף השמירה והאבטחה בוקרו 133 התקשרויות עם 18 ספקים, במסגרתן הועסקו 12,010 עובדים.
- בענף הניקיון בוקרו 160 התקשרויות עם 36 ספקים, במסגרתן הועסקו 4,394 עובדים.
- בענף ההסעדה בוקרו 93 התקשרויות עם 29 ספקים, במסגרתן הועסקו 3,849 עובדים.

4.2. ביקורת זכויות עובדים לשנים 2021-2022

במסגרת הביקורת עבור השנים 2021-2022 בוקרו 359 התקשרויות עם 99 ספקי שירותים בתחומי השמירה והאבטחה, הניקיון וההסעדה, במסגרתן הועסקו על ידי ספקי השירותים 23,595 עובדים, על פי הפילוח שלהלן:

- בענף השמירה והאבטחה בוקרו 133 התקשרויות עם 24 ספקים, במסגרתן הועסקו 13,859 עובדים.
- בענף הניקיון בוקרו 141 התקשרויות עם 44 ספקים, במסגרתן הועסקו 5,285 עובדים.
- בענף ההסעדה בוקרו 85 התקשרויות עם 31 ספקים, במסגרתן הועסקו 4,451 עובדים.

4.3 מגמת תיקון ההפרות השוטפות לשנת 2023

בביקורת הנוכחית, לשנת 2023, נמצאו הפרות בסך 1,053 אלפי ש"ח. מתוך סכום זה, סך של ₪967,089 המהווים כ- 92% הוחזרו לעובדים במסגרת תיקון ליקויים.

להלן הרכיבים שבהם נמצאו ליקויים עבור מרבית העובדים שנבדקו במסגרת הביקורת:

- רכיב דמי הבראה – נמצא ליקוי עבור 1,323 עובדים, המהווים 49.5% מכלל העובדים שנדגמו.
- רכיב תשלום גמול שעות נוספות – נמצא ליקוי עבור 1,038 עובדים, המהווים 39% מכלל העובדים שנדגמו.
- רכיב מתן חופשה שנתית – נמצא ליקוי עבור 1,003 עובדים, המהווים 37.5% מכלל העובדים שנדגמו.
- רכיב תשלומי חגים – נמצא ליקוי עבור 671 עובדים, המהווים 25% מכלל העובדים שנדגמו.

5. ניתוח מגמות השוואתי – ביקורות זכויות עובדים לשנים 2021-2022 ו-2023

בפרק זה נעמוד על השינויים שחלו בשנים אלו, באמצעות ניתוח של מספר פרמטרים כדלהלן:

5.1. סכום הפרות השכר

סכום הפרות השכר לשנה המבוקרת, כולל את סך ההפרות השוטפות לשנת הביקורת ואת סך ההפרות שתוקנו בהתאם להצהרות ספקי השירותים, בעקבות הביקורת לשנה הקודמת.

בביקורת לשנים 2021-2022 ו-2023 אותרו הפרות שכר בסך 2,240 אלפי ש"ח ו- 1,053 אלפי ש"ח, בהתאמה.

שנה מבוקרת	מספר עובדי המדגם	סכום ההפרות (אלפי ש"ח)
2023	2,672	1,053
2021-2022	3,037	2,240

5.2. ציונים ממוצעים וחציוניים לפי ענף

ענף השמירה והאבטחה		ענף הניקיון		ענף ההסעדה		שנה מבוקרת
ממוצע	חציון	ממוצע	חציון	ממוצע	חציון	
89.3	89.91	88.2	92.08	70.8	80.33	2023
82	91	81	85	68	79	2021-2022

6. ציוני ביקורת זכויות עובדים לשנת 2023

ציוני ספקי השירותים בגין ביקורת זכויות עובדים לשנת 2023, המובאים להלן, מחליפים את הציונים בגין הביקורת לשנים 2021-2022.

סעיף 2.5.4 להוראה 5.1.4 קובע כי ציון המבדק יישאר בתוקף עד מתן ציון חדש, ולכל היותר עד שנתיים מיום פרסומו.

ח.פ. או עוסק מורשה	שם חברה או עוסק מורשה	ציון
510802325	ע.מי.ש.ב. שרותים בע"מ	100
512138488	התאמה השמה ומידע (1995) בע"מ	100
511526071	א.מ. שירותים מוניציפליים בע"מ	100
513832394	צוות 5 אבטחה בע"מ	100
511514101	צוות 3 בע"מ	100
511659732	צוות 3 ניקיון ושרותים כלליים 1992 בע"מ	100
514133438	אדון שוקו שיווק 2008 בע"מ	100
511511503	פרח השקד בע"מ	99.88
514300557	גורמה ארוחות בע"מ	99.65
513283838	א. דינמיקה אחזקות 2002 בע"מ	98.85
511693913	כפיר בטחון ומיגון אלקטרוני בע"מ	98.83
511178105	נתון שירות לנכסים	98.71
510623085	קבוצת השומרים שמירה ובטחון בע"מ	98.65
511635625	טי. אנד. אם סער בטחון בע"מ	98.65
513222729	ב.ר. שרותי הארחה והסעדה בע"מ	98.41
510508633	טי אנד אם שירותי ניקיון בע"מ	98.29
511693103	רשת בטחון בע"מ	98.26
510974959	ש.ב. שרותי כללית בע"מ	97.80
511181174	ר. ג. א. שרותים ונקיון (ישראל) 1987 בע"מ	97.59
511222739	ז.ר. מעדנים ואירועים בע"מ	96.94
513343947	קלינור אחזקה בע"מ	96.87
514042738	שבולת פתרונות ניהול ושרות בע"מ	96.48
024612103	אמיר זקן	96.01
510973480	א.טו.ם. שרותי נקיון ואחזקה בע"מ	95.89
512699364	קלינור שרותים לישראל בע"מ	95.53
514086743	טי. אנד. אם אור אורלי שחקים בע"מ	95.12
514428762	סגול פרופשיונל בע"מ	94.99
512370693	מוריה שרותי נקיון אחזקה ושמירה בע"מ	94.96
511300246	מבושלת - סי. אי. פי. מבוא חורון בע"מ	94.83

93.70	מיקוד ישראל אבטחה שרותים וכח אדם בע"מ	511549834
93.54	א.א.א. אבירם בע"מ	511412041
93.30	שיר-בן קייטרינג בע"מ	512251604
92.30	קבוצת ש. ניר מערכות ביטחון,תחזוקה וניקיון בע"מ	511540460
92.26	גשש (ז.א.) בע"מ	511133407
92.22	בר-נש שירותי כח אדם בנגב בע"מ	511995284
92.08	שמיר י. איתן (1990) בע"מ	511490476
90.84	נקי מ.ש-ניהול אחזקה וניקיון בע"מ	516526084
90.70	סודקסו שירותים באתרים עסקיים ישראל בע"מ	512687609
90.30	טווס שמירה אבטחה ושרותי ניקיון בע"מ	511147183
89.91	שלג לבן (1986) בע"מ	511110975
89.73	פידליס גרופ מייסודה של חברת ש.ע.ל בע"מ	511163248
89.64	תגלית שירותי ניקיון ותחזוקה בע"מ	513639971
88.95	עידית לוגיסטיקת מזון בע"מ	513918763
88.46	איי אס פי שירותי סביבת עבודה בע"מ	514472117
88.33	כוכב עירון-מוקד שמירה אבטחה בע"מ	513226126
88.02	רשף ניקיון ואחזקה בע"מ	512476391
87.39	מרכז עירוני ניהול ואחזקה (אילת) 1990 בע"מ	511526394
87.17	מודיעין אזרחי בע"מ	510421027
87.05	לי - בר קייטרינג יפרח בע"מ	513628404
86.03	הכוורת בע"מ	513880567
86	גלש"ן שווקים, משאבי אנוש, שמירה ואבטחה בע"מ	511106130
85.05	לי-אם שירותי ניקיון ואחזקה בע"מ	514326750
84.79	אדיר - הבירה בע"מ	512339474
83.95	סודקסו שירותי הסעדה ישראל בע"מ	510762131
83.76	קרנף בר. מ בע"מ	514183037
83.41	ג'י וואן פתרונות אבטחה בע"מ	510095987
83.39	שיאים - שירותי תחזוקה וקבלנות בע"מ	511461691
78.94	פסגות אתן בע"מ	513629162
78.91	אי.ס. ווייט בע"מ	514267681
78.74	אס.איי.אייצ' ישראל אבטחה ניקיון ושירותים בע"מ	514282078
76.98	קלין אין - ניהול ואחזקת מבנים בע"מ	514521699
76.89	סרביס 4 יו בע"מ	514194281
76.18	דוסטרי שרותי ניקיון ואחזקה בע"מ	512792102
75.71	חיד תעשיות מזון בע"מ	514609254
74.51	מיקוד שמירה אבטחה שירותים וניקיון בע"מ	511011595

73.69	אריאל שבח	027131531
70.93	שומרון שרותי נקיון, שמירה וכח אדם (1974) בע"מ	510682768
68.35	אובז'ניק דניאל	052367141
66.99	א.ל. ליאור שירותי ניקיון ואחזקה בע"מ	513627315
61.96	צבעים בצלחת בע"מ	515816916
60.05	דקל שרותי נקיון ואחזקה בע"מ	511635401
56.93	קפה יותו בע"מ	514532688
55.96	פלפלת קניונים בע"מ	513328179
54.07	יעקב סולימן	051750065
53.66	לוי ציון - מטעמי ציון	068965144
52.34	נפלאות התזונה בע"מ	515005270
50.79	שנאב, חברה לשמירה, נקיון אחזקה בע"מ	510677412
50.64	ניב בטחון (1997) בע"מ	512543984
47.90	לורד סנדוויץ בע"מ	511535957
0	נטו אינווסטמנט (1998) בע"מ	512635277
0	ל. אשל שירותי מזון (1989) ירושלים בע"מ	511328619
0	ערן ביטון	038227724